

Rekenkameronderzoek subsidiebeleid

Rekenkamer Alblasterdam - Versie ter bespreking in de
auditcommissie van 23 april 2024

Colofon:

Datum:

12 april 2024

Opdrachtgever:

Heleen van Rijnbach-De Groot, directeur rekenkamer

Onderzoekers:

Robert Klaassen

robert@necker.nl

Ruben Riemens

ruben@necker.nl

Manon Deterd Oude Weme

manon@necker.nl

Hessel Boom

hessel@necker.nl

Inhoudsopgave

Colofon:	2
Bestuurlijke nota.....	4
Onderzoeksverantwoording.....	5
Conclusies en aanbevelingen.....	8
Reactie van college van B&W	11
Nawoord opdrachtgever	12
Nota van Bevindingen.....	13
1. Doelstellingen en ambities.....	14
1.1. Analyse van de beleidsambities voor de drie onderzochte thema's	14
Het doel is om subsidies te gebruiken voor behalen van de beleidsdoelstellingen	14
Onderwijs en kinderopvang: naar een toekomstbestendig onderwijslandschap.....	14
Kunst en cultuur: investeren in cultuurparticipatie via verenigingen en initiatieven	15
Sport en recreatie: gericht op gezonde leefstijl en goede faciliteiten.....	15
1.2. Doelen en ambities van subsidieverstrekking	15
De subsidieverordeningen bevatten bepalingen voor hoe subsidies worden toegepast	15
Subsidieregelingen stellen nadere uitvoeringsregels voor waarderingssubsidies en subsidies sociaal en maatschappelijk domein.....	16
Uit eerder onderzoek blijkt dat subsidies een effectief sturingsinstrument kunnen zijn	17
2. Omvang en aard van subsidies.....	19
2.1. Totale omvang subsidies.....	19
2.2. Activiteiten en partijen waaraan subsidies worden verstrekt	21
3. Proces van subsidieverstrekking.....	23
3.1. Procesbeschrijving subsidieverlening door de gemeente.....	23
3.2. Het subsidieproces in de praktijk: stappen die de gemeente zet.....	24
3.3. Ervaringen van subsidieaanvragers en mogelijke verbeterpunten.....	25
4. De raad aan het stuur.....	27
4.1. Informatievoorziening aan de gemeenteraad	27
4.2. Gebruik raadsinstrumentarium door de raad.....	28
4.3. Sturing door de raad.....	29
Bijlage 1. Geraadpleegde bronnen	31
Bijlage 2. Subsidieregisters 2021 en 2022	32
.....	33

Bestuurlijke nota

Onderzoeksverantwoording

Aanleiding

Het verstrekken van subsidies is een belangrijk sturingsinstrument voor gemeenten bij het bereiken van beleidsdoelen. Door subsidies doelgericht en efficiënt in te zetten kunnen gemeenten een directe bijdrage leveren aan het bereiken van maatschappelijke effecten die de gemeente zich ten doel heeft gesteld. Met een subsidie kunnen activiteiten worden georganiseerd die belangrijk zijn voor de gemeente, maar die zonder subsidie om economische redenen niet uitgevoerd zouden kunnen worden of onbetaalbaar zouden zijn voor gebruikers.

Ook in de gemeente Alblasserdam worden subsidies verstrekt. De gemeente heeft de laatste jaren verschillende activiteiten gesubsidieerd op gebieden als zorg, onderwijs, economie, hulpverlening, sport, recreatie, kunst en cultuur en geloofsbeleving.¹ Bij het besteden van gemeentelijke middelen zoals subsidiegelden, is het van belang om dat op een juiste manier te doen. Het is daarbij belangrijk dat subsidies op een doelmatige en doeltreffende manier worden ingezet. Dit onderzoek zal zich richten op het in kaart brengen van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door de gemeente Alblasserdam gevoerde subsidiebeleid.

Doelstelling, afbakening en vraagstelling

Doelstellingen van het onderzoek

Op basis van bovenstaande formuleert de rekenkamer de doelstellingen van dit onderzoek als volgt:

- / Inzicht geven in de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde subsidiebeleid;
- / Inzicht geven in de omvang, aard en doelen van verstrekte subsidies in de gemeente;
- / Door middel van verdieping in enkele cases inzicht geven in de uitvoering van het subsidiebeleid, sturing op resultaat en de ervaringen van aanvragers.

Bij elk van deze doelstellingen richt het onderzoek zich in het bijzonder op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeentelijke subsidieverstrekking.

Afbakening

Om het subsidiebeleid van de gemeente op een goede manier te kunnen onderzoeken is er gekozen om het onderzoek op twee manieren af te bakenen. Allereerst zal dit onderzoek zich richten op de verstrekking van subsidies in de jaren 2020-2022. In afstemming met de auditcommissie is er met het oog op de scope en omvang van het onderzoek daarnaast gekozen om in het onderzoek te focussen op drie thema's: onderwijs en kinderopvang, kunst en cultuur en sport en recreatie.

Vraagstelling

De rekenkamer heeft de volgende centrale vraag geformuleerd voor het onderzoek:

---

¹ Algemene Subsidieverordening Alblasserdam 2014; Openbaar subsidieregister gemeente Alblasserdam 2018.

Hoe is het subsidiebeleid van de gemeente Alblasserdam ingericht, en hoe zijn de doelmatigheid en doeltreffendheid hierin geborgd?

De centrale onderzoeksvraag zal worden beantwoord door antwoord te geven op de volgende deelvragen:

Doelstellingen en ambities

1. Welke beleidsambities heeft de gemeente waarin subsidies een belangrijk middel zijn om de gestelde ambities te realiseren?
2. Welke doelen en ambities heeft de gemeente voor subsidieverstrekking geformuleerd?

Uitvoering en monitoring van gemaakte afspraken

3. Wat is de totale omvang van subsidies die jaarlijks door de gemeente Alblasserdam worden verstrekt?
4. Aan welke partijen en activiteiten verstrekt de gemeente subsidies?
5. Hoe ziet het subsidieproces er in de praktijk uit?
6. Op welke wijze monitort de gemeente de resultaten van het subsidiebeleid?
7. In hoeverre is het subsidieproces op een efficiënte wijze georganiseerd door de gemeentelijke organisatie en voor subsidieaanvragers- en ontvangers?

Rol van de gemeenteraad

8. Wat is de rol van de gemeenteraad bij het bepalen van doelen en ambities voor subsidieverstrekking?
9. Hoe vult de gemeenteraad diens kaderstellende en controlerende rol in ten aanzien van het subsidiebeleid?
10. Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de resultaten van het subsidiebeleid?

Uitvoering van het onderzoek

Om de bovenstaande onderzoeksvragen te beantwoorden, zijn er verschillende onderzoeksactiviteiten ondernomen. Deze hebben plaatsgevonden in de periode juli 2023 tot en met februari 2024. Het onderzoek is gestart met een gesprek met vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie. Tijdens dit gesprek is de onderzoeksopzet doorgenomen en zijn er verschillende werkafspraken zijn gemaakt. Ook zijn er aan de hand van een informatieverzoek voor het onderzoek relevante documenten opgevraagd, die vervolgens door de onderzoekers zijn geanalyseerd.

Na afronding van de documentanalyse hebben de onderzoekers drie gesprekken gevoerd; een groepsinterview met inhoudelijk betrokken beleidsmedewerkers en medewerkers die ervaring hebben met de uitvoering van het subsidieproces; een interview met de verantwoordelijke portefeuillehouders en een gesprek met een afvaardiging van de gemeenteraad. Van deze gesprekken is een gespreksverslag op hoofdlijnen gemaakt, dat ook door de geïnterviewden is geaccordeerd. De gespreksverslagen zijn als bouwsteen gebruikt voor het opstellen van de rapportage.

Ook hebben er in het kader van dit onderzoek telefonische interviews plaatsgevonden met subsidieaanvragers, om zo ook hun ervaringen met het proces van een subsidieaanvraag in kaart te brengen. De aanvragers zijn geselecteerd uit een lijst met alle subsidieaanvragers in het boekjaar 2022, waarbij is gezocht naar een spreiding over de soort aanvrager, de omvang van de aangevraagde subsidie en het beleidsterrein waarop de subsidie is aangevraagd. Er is gesproken met vijf aanvragers, waarvan twee binnen het beleidsterrein onderwijs en kinderopvang, één binnen het beleidsterrein kunst en cultuur en twee binnen het beleidsterrein sport en recreatie. De bevindingen uit deze gesprekken worden geanonimiseerd weergegeven in deze rapportage.

De uitvoering van dit onderzoek heeft meer tijd in beslag genomen dan oorspronkelijk gepland. Het in kaart brengen van de ervaringen van subsidieaanvragers kon pas van start nadat de benodigde gegevens waren verstrekt. Verdragende factoren hierin waren de tussentijdse wisseling van de ambtelijke contactpersoon en het feit dat het enige tijd duurde voordat de voor het onderzoek benodigde gegevens konden worden gebundeld en verstrekt aan het onderzoeksteam. Deze gegevens zijn uiteindelijk gefaseerd aan het beschikbaar gesteld, zodat de gesprekken met subsidieaanvragers alsnog doorgang kon vinden. Het onderzoeksteam bedankt de organisatie voor de medewerking aan het onderzoek.

Alle onderzoeksresultaten zijn gebundeld in deze rapportage. De conceptversie van de nota van bevindingen is op 11 maart 2024 aan de organisatie aangeboden voor ambtelijk wederhoor (feitenverificatie). Op 2 april 2024 is de ambtelijke reactie ontvangen, waaruit geen feitelijke correcties naar voren kwamen. Hierna is de definitieve rapportage, bestaande uit een bestuurlijke nota en nota van bevindingen, opgesteld en op [P.M.] aangeboden aan het college voor een bestuurlijke reactie. Deze is op [P.M.] ontvangen en vervolgens opgenomen in de bestuurlijke nota. Hierna is de rapportage aangeboden aan de gemeenteraad van Alblasserdam.

Leeswijzer

Dit rapport bestaat uit twee delen: de bestuurlijke nota en de nota van bevindingen. De Nota van bevindingen bestaat uit vier hoofdstukken. Hoofdstuk 1 beschrijft het beleid en de ambities op het gebied van subsidieverstrekking. Hoofdstuk 2 beschrijft de aard en omvang van de subsidies die door de gemeente Alblasserdam worden verstrekt. In hoofdstuk 3 wordt de uitvoering van het subsidiebeleid beschreven. In hoofdstuk 4 wordt ten slotte ingegaan op de positie van de gemeenteraad ten aanzien van het subsidiebeleid.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

1. **Subsidieaanvragers zijn erg tevreden over het contact met de gemeente tijdens de aanvraag, maar zien ook verbeterpunten.**

Over het geheel genomen zijn subsidieaanvragers erg tevreden over het subsidieaanvraag- en verantwoordingsproces. Met name het contact met de gemeente wordt als pluspunt ervaren. De aanvragers waarderen ook het aanvraagformulier dat voor subsidies tot €10.000 wordt gebruikt, omdat het eenvoudig in te vullen is. Tegelijkertijd bestaat er wel onduidelijkheid over welke verantwoordingsinformatie bij de aanvraag ingediend moet worden en leunt men bij het doen van de aanvraag op kennis van en ervaring met het proces die in verenigingen/stichtingen aanwezig is. Door vele bestuurswijzigingen en het beperkt aantal vrijwilligers is deze kennis lastig te borgen en men kan niet terugvallen op een duidelijk informatieoverzicht van de gemeente.

2. **De gemeente verleent voornamelijk éénjarige subsidies.**

De gemeente Alblasterdam maakt in de subsidieverlening onderscheid tussen vier subsidievormen: waarderingssubsidies, jeugdwaarderingssubsidies, investeringssubsidies en (boek)jaarsubsidies. De meeste subsidies worden voor één jaar verstrekt. Dat betekent dat er jaarlijks een besluit moet worden genomen over het verstrekken van subsidies. De gemeente verstrekt aan slechts twee partijen meerjarige subsidies. Daarbij gaat het om grote ontvangers. Meerjarige subsidieverstrekking zou volgens zowel betrokken ontvangers als het college voordelen kunnen hebben, maar kent ook financiële risico's voor een gemeente van de omvang van Alblasterdam.

3. **Mede door een beperkte informatievoorziening over subsidieverlening is het lastig voor de raad om invulling te geven aan de controlerende taak.**

Hoewel er op initiatief van de raad sinds 2013 een subsidieregister bestaat, biedt de huidige invulling niet altijd het inzicht waar de raad behoefte aan heeft. Het register bevat veel kwantitatieve gegevens over verleende subsidies en de bijbehorende bedragen, maar het ontbreekt aan kwalitatieve data. Zo kan er bijvoorbeeld niet geverifieerd worden waarvoor bepaalde subsidies zijn bedoeld en is niet goed navolgbaar hoe de subsidiegelden worden ingezet door de ontvangers. Verder is ook (nog) geen invulling gegeven aan de aanbeveling uit het 213a-onderzoek 'In vertrouwen professioneel samenwerken om de paragraaf 'verbonden partijen' in de programmabegroting uit te breiden met de samenwerkingen met stichtingen en verenigingen. De raad wordt in beperkte mate geïnformeerd over de beleidskeuzes achter de subsidiebeoordelingen en over de resultaten van dit beleid, waardoor het lastig is om (bij) te sturen en daarin van reactief naar meer proactief kaderstellen te gaan. Het blijft voor de raad lastig om inzicht te krijgen in de subsidieverstrekking door de gemeente en de monitoring en controle hierop, hoewel dit laatste (in verschillende vormen) wel plaatsvindt.

4. **Het subsidieverstrekkingsproces komt steeds meer op orde, maar het overzicht kan worden verbeterd.**

Ambtenaren werken met een navolgbaar werkproces. Dit proces wordt steeds beter en duidelijker vormgegeven, ook voor aanvragers. Er wordt gebruik gemaakt van een zaakstelsel en voor aanvragers is het mogelijk gemaakt online en waarderingssubsidie aan te vragen. Sommige organisaties worden gekoppeld aan een gemeentelijke accounthouder, wat het interne proces verstevigt. Ook zijn er stappen gezet om het toezicht op subsidiegebruik te verbeteren. Tegelijkertijd heeft de gemeente te maken met personele wisselingen en een gebrek aan overzicht dat, in ieder geval deels, daaraan te wijten is. Zo is het subsidieregister van 2020 bijvoorbeeld niet inzichtelijk en beschikt de gemeente niet over een dashboard waarin subsidieaanvragen en -beschikkingen worden bijgehouden.

5. Het is niet altijd inzichtelijk op welke manier subsidies bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen

Voor bepaalde jaarsubsidies geldt dat in het beschikkingsbesluit beknopt wordt toegelicht op welke gronden de subsidie wordt verstrekt. De gronden op basis waarvan subsidies zijn verstrekt zijn echter niet expliciet gekoppeld aan de beleidsambities van de gemeente. Sommige aanvragers daarentegen schrijven in hun subsidieaanvraag heel duidelijk op aan welke (gemeentelijke) doelen zij bijdragen. Bij waarderingssubsidies mist een onderbouwing of een omschrijving van de activiteiten waar de subsidies voor bedoeld zijn.

Aanbevelingen

1. Zet waar mogelijk in op meerjarige subsidies

In de praktijk blijkt dat voornamelijk eenjarige subsidies worden verstrekt door de gemeente Alblisserdam. Dit terwijl de beleidsdoelstellingen vaak betrekking hebben op de lange termijn. Veelal wordt er al meerdere jaren aan verschillende ontvangers subsidie verstrekt. De rekenkamer beveelt aan om waar mogelijk te kiezen voor meerjarensubsidies, zodat de subsidie makkelijker ingezet kan worden voor het behalen van de gemeentelijke doelstellingen. In een onderzoek gedaan door Berenschot werd aanbevolen per stichting goed aan dossiervorming te doen, met een penvoerder vanuit de gemeente, heldere doelstellingen, grondslagen voor samenwerking, risicoanalyses en monitoringsinformatie. Meerjarige dossiervorming helpt in de onderlinge verantwoording en het bestendigen van bijdragen aan gemeentelijke doelen. Daarnaast is het bijeffect hiervan dat niet elk jaar het proces van een subsidieaanvraag en -verlening doorlopen hoeft te worden.

2. Stuur een herinneringsmail aan organisaties en creëer een handzaam en duidelijk overzicht van de subsidieprocedure en -mogelijkheden. Zet dit breed uit onder relevante organisaties.

De gemeente informeert organisaties onder meer via de website over de mogelijkheden voor het aanvragen van subsidie. Tegelijkertijd hebben organisaties in gesprekken aangegeven dat er behoefte is aan een eenduidig informatieoverzicht. Help organisaties er jaarlijks aan herinneren dat zij hun subsidieaanvraag kunnen doen, en geef daarbij ook aan hoe het proces werkt. Het proces is voor aanvragers al duidelijker en overzichtelijker geworden. Zet de komende tijd in op de proactieve informatievoorziening vanuit de gemeente, door bijvoorbeeld een overzicht van de subsidieprocedure en de verschillende mogelijkheden aan aanvragers te verstrekken.

3. Maak intern en extern inzichtelijker welke subsidierelaties er zijn en hoe die bijdragen aan de beleidsdoelstellingen

De gemeente kan meer overzicht aanbrengen in de subsidieverstrekingen en aan welke beleidsdoelen die bijdragen. Veel subsidierelaties zijn momenteel gebaseerd op een vanzelfsprekende, langdurige geschiedenis met de ontvanger. Dat is iets moois wat de gemeente Alblisserdam moet koesteren, zoals ook al in het eerdere 213a-onderzoek werd geconstateerd. Ook hierbij is het echter van belang om expliciet te maken welk doel de subsidies dienen en om het gesprek te voeren over hoe dit met subsidiegelden wordt bereikt. Overweeg bijvoorbeeld te gaan werken met een dashboard dat *real time* inzicht geeft in subsidiepartijen en -bedragen, die gekoppeld zijn aan ambities uit het collegeprogramma. Dit leidt tot betere verantwoording en navolgbaarheid, mede ten opzichte van de gemeenteraad. Ook kan dit een kans zijn om verenigingen te helpen met de inzet van ontvangen subsidie. De gemeente zet hierin overigens al stappen, met onder andere een verenigingsadviseur. Koppel ook terug aan de raad tot welke resultaten diens inzet leidt.

4. Actualiseer de subsidieverordening uit 2014 en stel de raad in de gelegenheid kaders te stellen

Na tien jaar is de Algemene Subsidieverordening aan vernieuwing toe. Dit onderzoek heeft zich niet toegespitst op de rechtmatigheid van subsidieverleningen. Wel beveelt de rekenkamer aan de subsidieverordening te actualiseren omdat de wetgeving in de afgelopen periode is gewijzigd. Maak daarbij bijvoorbeeld gebruik van de [modelverordening](#) van de VNG (2019). Stel de gemeenteraad bij de actualisatie van de subsidieverordening vooraf in de gelegenheid om kaders te stellen ten aanzien van de wijze waarop en de doelen waarvoor

subsidies worden ingezet. Maak daarnaast als raad en college afspraken over hoe de raad doorlopend wordt geïnformeerd, in aanvulling op het overzicht van subsidies dat jaarlijks wordt verstrekt. Het is vervolgens aan de raad om dan ook het instrumentarium dat de raad ter beschikking heeft (vragen, amendementen en moties) ook in te zetten wanneer de raad wil bijsturen op het gevoerde beleid, op basis van de door het college aangeleverde informatie. Het gaat daarbij niet om individuele gevallen, maar om de vraag of de door de raad gestelde beleidsdoelen ook middels subsidieverstrekking worden bereikt.

Reactie van college van B&W

P.M.

Nawoord rekenkamer

Nota van Bevindingen

1. Doelstellingen en ambities

In dit eerste hoofdstuk worden de ambities en doelstellingen van de gemeente Alblasserdam op het gebied van subsidieverlening in kaart gebracht. Daarmee geeft dit hoofdstuk antwoord op de volgende deelvragen:

1. Welke beleidsambities heeft de gemeente waarin subsidies een belangrijk middel zijn om de gestelde ambities te realiseren?
2. Welke doelen en ambities heeft de gemeente voor subsidieverstrekking geformuleerd?

1.1. Analyse van de beleidsambities voor de drie onderzochte thema's

Het doel is om subsidies te gebruiken voor behalen van de beleidsdoelstellingen

Subsidies kunnen gebruikt worden als sturingsinstrument voor het behalen van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Daarbij brengt de gemeente een prioritering aan, die in lijn is met de Omgevingsvisie: fit en groen. De beleidsambities van de gemeente Alblasserdam worden op hoofdlijnen vervat in het coalitieakkoord en het college- en uitvoeringsprogramma 2022-2026.

Als basis van het subsidiebeleid van een gemeente worden de algemene beleidsambities van een gemeente, waarin subsidies een belangrijk middel zijn om deze ambities te verwezenlijken, genomen. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de jaren 2020 tot en met 2023 en worden de beleidsthema's onderwijs, kunst & cultuur en sport en recreatie onderscheiden. Hiervoor worden de volgende algemene beleidskaders bekeken:

- / Coalitieakkoord 'Samen zijn we Alblasserdam' 2022-2026;
- / College- en uitvoeringsprogramma 2022-2026;
- / Programmabegrotingen 2020, 2021 en 2022

In bovenstaande documenten zijn de volgende beleidsambities te ontwaren, uitgesplitst per thema:

Onderwijs en kinderopvang: naar een toekomstbestendig onderwijslandschap

De gemeente Alblasserdam stelt in het coalitieakkoord het onderwijs vooral te willen inzetten om de relatie tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt te verbeteren, om de krapte op de arbeidsmarkt te verminderen en het arbeidspotentieel van inwoners te vergroten.² Onderwijs vormt dan ook een grote component in de algemene beleidsdoelstelling uit het college- en uitvoeringsprogramma 2022-2026 om jongeren deel te laten nemen aan de samenleving.³ Zo worden onderwijs, bedrijven en medewerkers aan elkaar gekoppeld via het leerlint Kansrijk, en worden participatieplekken bij leerwerkbedrijven gecreëerd. Ook worden er maatschappelijke subsidies gebruikt ter ondersteuning van 'Route22', het Alblasserdamse project om jongeren actief te laten participeren in de samenleving.⁴ Het onderwijs en kinderopvang hebben een nauwe samenhang voor de gemeente: "De gemeente Alblasserdam, de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties streven gezamenlijk naar een toekomstbestendig onderwijslandschap. (...) Toekomstbestendige onderwijshuisvesting is een randvoorwaarde voor dit streven. Hierbij gaat onderwijs en onderwijshuisvesting niet alleen over scholen, maar ook over andere plaatsen waar kinderen leren en zich ontwikkelen: bijvoorbeeld kinderopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang."⁵ Daarnaast is een beleidsdoel dat aan het einde van de collegeperiode de bestaande onderwijsvoorzieningen behouden blijven,

² 'Samen zijn we Alblasserdam', Coalitieakkoord 2022-2026, p. 8.

³ College- en uitvoeringsprogramma 2022-2026, p. 1.

⁴ College- en uitvoeringsprogramma 2022-2026, p. 10.

⁵ Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2019-2039, p. 3.

en om nieuwbouw van basisschool 'tNokkenwiel te realiseren. Voor 'tNokkenwiel is in december 2022 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld door de raad.⁶

Kunst en cultuur: investeren in cultuurparticipatie via verenigingen en initiatieven

Op het gebied van kunst en cultuur is een genoemde beleidsambitie om alle inwoners van Alblasterdam de mogelijkheid te geven om cultuur op hun eigen manier te beleven.⁷ Dit uit zich in vijf concrete doelen die de gemeente zichzelf heeft gesteld: De gemeente wil ten eerste samenwerking in brede zin faciliteren, wat zich onder meer uit in de subsidiëring van een centrale ontmoetingsplek voor sociale culturele activiteiten in cultureel centrum Landvast en de subsidiëring van de Bibliotheek.⁸ Ook wil de gemeente aandacht voor 'cultuurhistorie bij jong & oud', wat zich onder meer uit in subsidie aan de Historische Vereniging West-Alblasterwaard.⁹ Daarnaast wil de gemeente lokale initiatieven en evenementen versterken. Dit is een beleidsambitie waarin subsidies een belangrijk middel kunnen zijn om dit doel te realiseren, zoals blijkt uit de programmabegrotingen van 2020, 2021 en 2022, waarin subsidie wordt verstrekt aan cultuurparticipatie, cultuurproductie en cultuurpresentatie.¹⁰

Uit de gesprekken komt naar voren dat, naast de subsidieregelingen, het Ondernemersfonds een middel kan zijn om activiteiten en evenementen in de cultuursector te faciliteren. De OZB van niet-woningen (ook van gemeentelijk vastgoed) wordt in dit fonds gestort, en organisaties en ondernemers kunnen bij wijze van stimulans via trekkingsrechten aanspraak maken op dit fonds. Het doel van het fonds is om collectieve initiatieven te realiseren, maar tegelijkertijd betreft dit geen substitutie van subsidies: "De substitutie van gemeentelijke (financiering van) activiteiten door financiering vanuit het ondernemersfonds wordt door geen van beide partijen beoogd dan wel nagestreefd."¹¹

Sport en recreatie: gericht op gezonde leefstijl en goede faciliteiten

Het overkoepelende doel van de gemeente Alblasterdam op het gebied van Sport is het stimuleren van een gezonde leefstijl voor de jeugd in Alblasterdam.¹² Uit het beleidskader 'Sport en Bewegen' blijkt daarnaast dat specifiek kwetsbare groepen hiertoe worden gestimuleerd, er fysieke ingrepen gedaan worden in de directe leefomgeving en er goede basisvoorzieningen moeten zijn.¹³ Daarnaast is ook een van de beleidsambities van het coalitieakkoord om in goede en moderne sportfaciliteiten te voorzien.¹⁴ Blijkens de programmabegroting van 2021 worden er subsidies ingezet om diverse stichtingen, zoals de Beheerstichting Sport Alblasterdam (BSSA) en Stichting Sporthal Molenzicht (SSM) te ondersteunen. Hieruit kan worden afgeleid dat in ieder geval beoogd wordt de doelen van 'goede basisvoorzieningen' en 'goede en moderne sportfaciliteiten' te behalen.

1.2. Doelen en ambities van subsidieverstrekking

De subsidieverordeningen bevatten bepalingen voor hoe subsidies worden toegepast

Naast de algemene beleidsambities waarin subsidieverstrekking een belangrijk middel is, zijn er ook specifieke doelen en ambities te herkennen van de subsidieverstrekking zelf. Daarvoor zijn allereerst de volgende documenten relevant:

/ Algemene Subsidieverordening gemeente Alblasterdam 2014

⁶ College- en uitvoeringsprogramma 2022-2026, p. 1.

⁷ College- en uitvoeringsprogramma 2022-2026, p. 13.

⁸ Cultuurnota Alblasterdam 2019 'Cultuur beleef je samen!', p. 7.

⁹ Subsidieregister 2022; Cultuurnota Alblasterdam 2019 'Cultuur beleef je samen!', p. 27.

¹⁰ Programmabegroting 2020, p. 7; Programmabegroting 2021, p. 88; Programmabegroting 2022, p. 113.

¹¹ Covenant Ondernemersfonds Alblasterdam, december 2019.

¹² Coalitieakkoord 'Samen zijn we Alblasterdam' 2022-2026, p. 8.

¹³ Kader Sport en Bewegen, p. 7-8.

¹⁴ Coalitieakkoord 'Samen zijn we Alblasterdam' 2022-2026, p. 8.

/ Algemene Subsidieverordening Sociaal Domein gemeente Alblasserdam

Het belangrijkste document voor het verstrekken van subsidies in de gemeente Alblasserdam is de Subsidieverordening uit 2014 (hierna: Algemene Subsidieverordening).¹⁵ Het belangrijkste doel dat een subsidie moet dienen volgens deze verordening is dat de activiteiten die met de subsidie worden beoogd gericht zijn op de gemeente of haar ingezetenen (artikel 6, lid 2 onder c Algemene Subsidieverordening). Dit geformuleerde doel blijkt ook uit de weigeringsgrond die het college heeft op grond van artikel 9, lid 2 sub a van de Algemene Subsidieverordening. Voor de rest stelt artikel 6 een open norm wat die doelen en ambities dan precies behelzen. Artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening geeft daarnaast aan dat het college in een subsidieregeling vaststelt welke activiteiten er in aanmerking komen voor subsidie.¹⁶

Uit de interviews komt naar voren dat er in 2024, na afronding van dit rekenkameronderzoek, een actualisatie van de Algemene Subsidieverordening zal plaatsvinden. De Rekenkamer doet in de aanbevelingen suggesties over welke aspecten bij deze actualisatie kunnen worden meegenomen.

De Algemene Subsidieverordening Sociaal Domein gemeente Alblasserdam (hierna: Subsidieverordening Sociaal Domein) stelt eenzelfde kaders voor subsidieverstrekking: de subsidie moet volgens artikel 4.1 lid 1 onder d ten goede komen aan de ingezetenen van de Drechtsteden. Volgens de Subsidieverordening Sociaal Domein mogen er ook bepaalde doelen specifiek niet behartigd worden: zo mag het doel van een subsidie niet in strijd zijn met wet- en regelgeving, de openbare orde of de goede zeden (artikel 4.1, lid 1 onder b) of om uitsluitend of in hoofdzaak overtuigingen en denkbeelden van religieuze, levensbeschouwelijke of politieke aard uit te dragen (artikel 4.1, lid 1 onder c).

Subsidieregelingen stellen nadere uitvoeringsregels voor waarderingssubsidies en subsidies sociaal en maatschappelijk domein

Op grond van artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening kan het college nadere regels stellen in een subsidieregeling. Dit heeft geleid tot een aantal subsidieregelingen:

- / Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Waarderingssubsidies
- / Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Investeringsubsidies
- / Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Sociaal en Maatschappelijk Domein
- / Subsidieregeling Kindgebonden financiering peuteropvang en voorschoolse educatie gemeente Alblasserdam 2022

Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Waarderingssubsidies

Bij waarderingssubsidies gaat het specifiek om subsidies die worden toegekend om waardering voor de activiteiten van de subsidieontvanger uit te drukken (artikel 1 lid 1 onder a). In artikel 3 van deze regeling zijn meerdere gronden aangegeven op grond waarvan activiteiten moeten plaatsvinden om in aanmerking te komen voor subsidieverstrekking. Deze gronden zijn:

1. Muziek en cultuur
2. Het organiseren van jaarlijks terugkerende Alblasserdamse evenementen
3. Jeugd- en jongerenwerk
4. Maatschappelijke belangenbehartiging en EHBO
5. Sport

Verder komen per Artikel 4 lid 3 verenigingen met jeugdleden in aanmerking voor een aanvullende subsidie van €5 per jeugdlid en, indien het aantal jeugdleden hoger ligt dan het voorgaande jaar, €50 per extra

¹⁵ Algemene Subsidieverordening gemeente Alblasserdam 2014.

¹⁶ Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Waarderingssubsidies; Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Sociaal en Maatschappelijk Domein.

jeugd lid ten opzichte van het voorgaande jaar. Om hiervoor in aanmerking te komen moet bij de aanvraag een door het bestuur ondertekende ledenlijst worden aangeleverd.

Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Investeringsubsidies

In deze subsidieregeling uit 2014 wordt een investeringssubsidie gedefinieerd als 'een subsidie in de kosten van aankoop, bouw, verbouw, uitbreiding van accommodaties en/of materiële aanschaffingen ten behoeve van die accommodaties die voor de uitvoering van activiteiten noodzakelijk zijn'.¹⁷ Hierbij stelt artikel 3 dat het hierbij moet gaan om 'structurele activiteiten die geheel of grotendeels gericht zijn op de inwoners van Alblasserdam of aan hen ten goede komen'. De door het college verleende subsidie mag niet meer bedragen dan 35% van de totale kosten, en er mag geen subsidie worden verleend als deze totale kosten lager zijn dan €5.000. Een aanvraag moet bestaan uit:

- / Een omschrijving van de noodzaak van de investering;
- / Een activiteitenplan waaruit de meerwaarde van de accommodatie blijkt;
- / Een meerjarig bedrijfsplan betreffende de accommodatie;
- / Een bestek met tekeningen en een opgave van de aankoopkosten;
- / Een gespecificeerde kostenraming

Qua verantwoording dient de subsidieontvanger een financieel verslag waaruit blijkt dat de activiteiten waarvoor subsidie is verleend hebben plaatsgevonden in bij de gemeente. Pas dan wordt de subsidie definitief vastgesteld.

Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Sociaal en Maatschappelijk Domein

In deze subsidieregeling (hierna: Subsidieregeling Sociaal Domein) worden meer concrete doelen geformuleerd die specifiek betrekking hebben op verstrekking van subsidies voor activiteiten zoals genoemd in artikel 3 van de Subsidieregeling Sociaal Domein (artikel 2 lid 1). De activiteiten die met de subsidie worden bekostigd moeten geheel of grotendeels gericht zijn op de inwoners van Alblasserdam of aan hen ten goede komen (artikel 3 lid 1) en de subsidies moeten bijdragen aan vigerend beleid (artikel 3 lid 2). Subsidies die specifiek gericht zijn op het organiseren van evenementen, moeten daarbij het sociaal-culturele klimaat van Alblasserdam versterken (artikel 3 lid 3 onder a) en het imago en de positieve aantrekkingskracht van Alblasserdam versterken (artikel 3 lid 3 sub b).

Subsidieregeling Kindgebonden financiering peuteropvang en voorschoolse educatie

Deze subsidieregeling heeft als doel om 'ouders te stimuleren om hun kinderen een voorschoolse voorziening te laten bezoeken'.¹⁸ De regeling bevat regels omtrent de aanvraag en verantwoordingsprocedure. De gemeente werkt hier met voorschotten. In de aanvraag wordt het aantal peuters op peildatum 1 oktober aangegeven op basis waarvan de subsidie wordt verstrekt. Vervolgens is het de verplichting van de ontvanger om per kwartaal te rapporteren over het aantal geplaatste peuters. Uiteindelijk wordt op basis van deze informatie het daadwerkelijke subsidiebedrag vastgesteld. Eventuele verschillen met het verleende bedrag worden verrekend. In een aparte bijlage bij de regeling wordt de subsidieopbouw en verdelingsystematiek gespecificeerd. Deze bijlage wordt jaarlijks vastgesteld door het college.

Uit eerder onderzoek blijkt dat subsidies een effectief sturingsinstrument kunnen zijn

In 2021 bracht bureau Berenschot een onderzoek uit naar de samenwerking tussen de gemeente Alblasserdam en stichtingen met vrijwilligersbesturen. Uit de gesprekken is gebleken dat dit onderzoek voor het college van groot belang is geweest. Het advies hieruit dient nu als richtlijn in de wijze waarop wordt

¹⁷ Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Investeringsubsidies artikel 1

¹⁸ Subsidieregeling Kindgebonden financiering peuteropvang en voorschoolse educatie artikel 3

omgegaan met grote organisaties zoals BSSA (Beheer Stichting Sport Alblasterdam, beheer Sportcentrum Blokweer) en Landvast (cultureel centrum). Er werd geconcludeerd dat de sturingsrelatie vanuit de gemeente naar stichtingen via subsidies effectief kan verlopen. Uit het rapport van Berenschot kwam een theoretisch plan, waarin werd gesteld dat er prestatieafspraken en periodieke vergaderingen nodig waren bij langdurige subsidietrajecten. Hier moet blijkens de gevoerde interviews in de praktijk nog aan gewerkt worden. Het plan wordt al wel gebruikt door BSSA en Landvast, die als enige twee partijen meerjarige subsidies van de gemeente ontvangen.¹⁹

---

¹⁹ ¹⁹ Berenschot (2021, 8 oktober) *In vertrouwen professioneel samenwerken*.

2. Omvang en aard van subsidies

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de omvang en aard van de verschillende subsidies die in de gemeente Alblasserdam verstrekt worden. Daarmee geeft dit hoofdstuk antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

3. Wat is de totale omvang van subsidies die jaarlijks door de gemeente Alblasserdam worden verstrekt?
4. Aan welke partijen en activiteiten verstrekt de gemeente subsidies?

2.1. Totale omvang subsidies

Er worden verschillende subsidievormen toegepast

Uit de gegevens van de gemeente Alblasserdam is er een algemeen beeld af te leiden van de omvang en aard van subsidies in Alblasserdam. Hoewel het onderzoek is afgebakend naar subsidies op drie specifieke thema's (onderwijs en kinderopvang, kunst en cultuur en sport en recreatie), is een algemeen beeld van subsidieverstrekking wenselijk om het subsidiebeleid op deze specifieke beleidsterreinen in perspectief te kunnen plaatsen.

Uit de verschillende subsidieregelingen blijkt dat er in Alblasserdam onderscheid wordt gemaakt tussen zes subsidievormen die op grond van de verschillende subsidieregelingen worden verstrekt. Dit zijn de volgende:

Figuur 1: Subsidievormen die de gemeente Alblasserdam toepast

Regeling	Subsidievorm	Toelichting
Subsidieregeling Waarderingsubsidies	Waarderingsubsidie	Een subsidie die verstrekt wordt om waardering voor de activiteiten van de subsidieontvanger uit te drukken
Subsidieregeling Waarderingsubsidies	Jeugdwaarderingssubsidie	Waarderingsubsidie voor verenigingen met jeugdleden tot en met 18 jaar
Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Investeringsubsidies	Investeringsubsidies	Subsidies die verstrekt worden voor (ver)bouw van accommodaties die voor activiteiten die gericht zijn op inwoners van Alblasserdam noodzakelijk zijn.
Subsidieregeling Sociaal en Maatschappelijk Domein	(Boek)jaarsubsidies	Subsidies die verstrekt worden voor een of meerdere boek- of kalenderjaren

Subsidieregeling Sociaal en Maatschappelijk Domein	Andersoortige subsidies	Subsidies niet zijnde boekjaarsubsidies, die verstrekt worden voor eenmalige, niet structurele activiteiten, evenementen of projecten
Subsidieregeling Kindgebonden financiering peuteropvang en voorschoolse educatie	Kindgebonden financiering	Subsidies die verstrekt worden aan voorschoolse voorzieningen op basis van het aantal geplaatste peuters.

Het aantal en de omvang van de subsidieverstrekingen per jaar is niet navolgbaar

De openbare subsidieregisters van de gemeente Alblasterdam geven een inzicht in aan welke partijen subsidies zijn verstrekt. Op basis van de openbare subsidieregisters is echter niet tot beperkt navolgbaar wat het aantal en de financiële omvang van de subsidieverstrekingen per subsidiesoort per jaar was. Allereerst zijn de subsidieregisters van 2020 en daarvoor niet openbaar beschikbaar en niet verstrekt aan de onderzoekers. Daarnaast is per uitgekeerde subsidie niet aangegeven of dit een incidentele of een structurele subsidie betreft. De registratie door de gemeente vindt verder niet plaats op basis van de activiteiten die in de subsidieregelingen worden genoemd, maar slechts op basis van de boekjaarsubsidies.

Totale financiële omvang van de subsidieverstrekingen blijkt uit de programmabegroting

Subsidieverlening is voor de meeste gemeenten een essentieel middel om zaken die belangrijk zijn voor de gemeente financieel te ondersteunen. Dit is ook het geval voor de gemeente Alblasterdam. De gemeente zet een deel van de financiële middelen uit de programmabegroting in voor subsidieverlening. In 2021 is er in totaal € 4.001.015,- aan subsidies besteed.²⁰ In 2022 was dit bedrag naar € 4.334.401,- gestegen.²¹ Procentueel betekent dit dat er in 2021 7,7%²² van de totale begroting aan subsidies werd besteed. In 2022 was dit percentage bijna gelijk, en was het gestegen naar 7,8%.²³

Figuur 2: totaalbedrag subsidies gemeente Alblasterdam 2020-2022

	Totaalbedrag lasten begroting	Totaalbedrag voor subsidieverlening	Percentage voor subsidieverlening
2020	€49.735.000	Subsidieregister ontbreekt	Subsidieregister ontbreekt
2021	€52.155.000	€4.001.015	7,7%

²⁰ Subsidieregister 2021.

²¹ Subsidieregister 2022.

²² Het subsidiepercentage in is berekend door het totaalbedrag aan subsidies te delen door het totaalbedrag van de begroting. Zie verder: Subsidieregister 2021; Programmabegroting 2021, p. 19.

²³ Het subsidiepercentage in is berekend door het totaalbedrag aan subsidies te delen door het totaalbedrag van de begroting. Zie voor deze bedragen: Subsidieregister 2022; Programmabegroting 2022, p. 66.

2022	€55.390.000	€4.334.401	7,8%
------	-------------	------------	------

2.2. Activiteiten en partijen waaraan subsidies worden verstrekt

Alleen voor (boek)jaarsubsidies is duidelijk voor welke activiteiten subsidie is verstrekt

Zoals in hoofdstuk 1.2.2 reeds uiteengezet, kennen de Subsidieregelingen die in Alblasserdam worden gehanteerd verschillende gronden op basis waarvan activiteiten in aanmerking komen voor subsidieverstrekking.²⁴ In deze subsidieregelingen worden subsidies verstrekt op basis van de activiteit waar de subsidies voor bedoeld zijn. Op basis van de informatie die door de organisatie is verstrekt valt dit enkel te bepalen voor de (boek)jaarsubsidies. Voor de waarderingsubsidies geldt dat inzichtelijk is aan welke partijen deze zijn verstrekt, maar niet voor welke activiteiten deze zijn verstrekt.

De gemeente Alblasserdam heeft de toegekende subsidieaanvragen in de jaren 2020, 2021 en 2022 onderbouwd in de bijlagen bij de Collegeadviezen over de verlening van de jaarsubsidies.²⁵ Het gaat hier om de subsidiesoort (boek)jaarsubsidies als omschreven in artikel 1 lid 1 onder a van de Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Sociaal en Maatschappelijk Domein. In die bijlagen wordt toegelicht op welke grond de subsidie is verstrekt. Voorbeelden hiervan zijn:

- / Met betrekking tot het thema 'kunst en cultuur' wordt subsidie toegekend aan de Stichting Openbare Bibliotheek Aanzet ter uitvoering van de primaire taak van de bibliotheek.²⁶
- / Daarnaast wordt er met betrekking tot het thema 'onderwijs' specifiek subsidie toegekend aan organisaties die zich bezighouden met kinderopvang, waarbij de subsidies zien op activiteiten die de ontwikkeling en het onderwijs van jonge kinderen moet bevorderen.²⁷ Onderwijs-gerelateerde activiteiten zijn daarnaast onder meer de begeleiding van kinderen bij de overstap van basisschool naar de middelbare school.
- / Met betrekking tot het thema 'sport en recreatie' werd in 2021 subsidie verstrekt aan de Beheerstichting Sport Alblasserdam (BBSA), teneinde te komen 'tot een sluitende exploitatie'.²⁸

Bij het Collegeadvies van 2022 ontbreekt overigens een dergelijke bijlage.²⁹ Een dergelijke onderbouwing waarin staat op grond waarvan subsidies zijn verstrekt, ontbreekt voor de overige vormen van subsidies in de jaren 2020, 2021 en 2022.

Alblasserdam verstrekt jaarlijks zo'n twee miljoen euro aan subsidies

In 2021 zijn er in totaal 59 subsidies verstrekt aan 46 verschillende partijen. De Stichting Welzijn Alblasserdam was daarbij met ruim € 787.000,- de grootste subsidieontvanger. In 2022 is het totaal aantal subsidies gestegen naar 62 subsidies aan 55 verschillende partijen.

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van het totaalbedrag van de subsidies die binnen verschillende beleidsterreinen zijn verstrekt. Dit overzicht is opgesteld op basis van de openbare subsidieregisters van de gemeente en betreft een indicatief overzicht, waarbij het onderscheid op beleidsterrein door de onderzoekers

²⁴ Artikel 3 Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Waarderingsubsidies; artikel 3 Subsidieregeling: Uitvoeringsregels Sociaal en Maatschappelijk Domein.

²⁵ Collegeadvies Verlenen jaarsubsidies 2020, p. 6 e.v.; Collegeadvies Verlenen jaarsubsidies 2021 incl. Bijlage 1 Inhoudelijke verleningsvoorstellen jaarsubsidies 2021, p. 7 e.v..

²⁶ Collegeadvies Verlenen jaarsubsidies 2020, p. 5.

²⁷ Collegeadvies Verlenen jaarsubsidies 2020, p. 6-7.

²⁸ Collegeadvies Verlenen jaarsubsidies 2020, p. 12.

²⁹ Voorstel Verlening jaarsubsidies 2022.

is aangebracht. Dit onderscheid komt niet terug in de subsidieregisters van de gemeente. Per subsidiesoort kan worden bekeken aan welke partijen de subsidies zijn verstrekt. Op deze manier kan vervolgens ook worden gekeken binnen welk beleidsterrein deze partijen zijn onder te brengen. In onderstaande tabel staan de subsidie-ontvangende partijen per thema ondergebracht:

Figuur 3: Subsidieverstrekingen gemeente Alblasserdam 2021 en 2022

Thema	2021	2022
	Totaalbedrag subsidieterrein (%)	Totaalbedrag subsidieterrein (%)
Sociaal domein	€ 1.932.280 (48%)	€ 2.032.817 (47%)
Kunst en cultuur	€ 914.968 (23%)	€ 978.624 (23%)
Sport en recreatie	€ 444.416 (11%)	€ 616.405 (14%)
Onderwijs en kinderopvang	€ 563.850 (14%)	€ 555.225 (13%)
Werk en economie	€ 141.000 (3,5%)	€ 149.930 (3,5%)
Overig	€ 4.500 (nihil)	€ 1.400 (nihil)

Verreweg de meeste subsidies worden toegekend binnen het beleidsterrein sociaal domein. Dit betreft de (boek)jaarsubsidies die binnen de Subsidieregeling Sociaal en Maatschappelijk Domein vallen.

3. Proces van subsidieverstrekking

5. Hoe ziet het subsidieproces er in de praktijk uit?

In de voorgaande hoofdstukken zijn de doelstellingen en ambities van het subsidiebeleid enerzijds en de aard en de omvang van subsidieverlening anderzijds besproken. In dit hoofdstuk staat de praktijk van het subsidieproces centraal. Hierbij wordt het subsidieproces zoals dat in Alblasterdam is opgetekend nader toegelicht, en zal vervolgens in worden gegaan op ervaringen van de gemeente en subsidieontvangers met het subsidieproces in de praktijk.

3.1. Procesbeschrijving subsidieverlening door de gemeente

Voor grote subsidies heeft de gemeente een procesbeschrijving opgesteld

De gemeente Alblasterdam heeft het proces op grond waarvan 'grote' subsidies (dit betreft subsidies met een waarde van meer dan 25.000 euro, op grond van de Subsidieregeling Maatschappelijk en Sociaal Domein) worden verstrekt, opgesplitst in een proces om subsidies vast te stellen, en een proces om subsidies te verstrekken.³⁰ Het verleningsproces voor grote subsidies bestaat grofweg uit de volgende stappen:

1. De subsidieaanvraag moet worden ingediend voor 15 september van het betreffende kalenderjaar, per post.
2. Aanvragen per mail moeten worden doorgestuurd naar de accounthouders (zie ook paragraaf 3.2).
3. Een controle op het aantal subsidieaanvragen, uitsturen van herinneringen aan organisaties.
4. Check of subsidieaanvragen compleet zijn.
5. Loonindicatie-check.
6. Inhoudelijke beoordeling van subsidieaanvragen.
7. Begrotingscheck.
8. Inhoudelijk stuk tekst voor verzameladvies jaarsubsidies.
9. Verzameladvies wordt opgemaakt.
10. Zaaknummer aanmaken.
11. Juridisch en financieel advies aanvragen
12. Collegevoorstel indienen
13. Verleningsbeschikking opstellen
14. Verleningsbeschikking ondertekenen

Subsidiezaken in het zaakstelsel kennen een aparte procesbeschrijving

De ambtelijke organisatie maakt bij de registratie van subsidies gebruik van het zaakstelsel InProces. Het doorlopen van subsidiezaken in dit zaakstelsel kent het volgende stappenplan:³¹

1. Informatiefase
  - a. Controleren tijdigheid: alleen aanvinken indien de subsidieaanvraag op tijd is ingediend
  - b. Controleren ondertekening: alleen aanvinken indien de subsidieaanvraag is ondertekend en door de juiste persoon
  - c. Controleren compleetheid: alleen/pas aanvinken indien alle stukken zijn ingediend (zie ASV welke stukken dit moeten zijn).
2. Consultatiefase

³⁰ Proces Vaststellen grote subsidies (verzameladvies); Proces Verlenen grote subsidies (verzameladvies).

³¹ Procedure doorlopen subsidiezaken in InProces.

- a. Toetsen aan wet- en regelgeving: alleen/pas aanvinken indien de aanvraag klopt met de wet- en regelgeving.
  - b. Inwinnen advies: alleen/pas aanvinken indien je advies hebt gevraagd.
3. Besluitvormingsfase
- a. Opstellen voorstel: alleen/pas aanvinken als je het advies en/of de Verleningsbeschikking hebt gemaakt.
4. Afrondingsfase
- a. Versturen beschikking: pas aanvinken als je de Verleningsbeschikking hebt verstuurd naar de betreffende organisatie.
  - b. Financiële afhandeling: pas aanvinken als je de Verleningsbeschikking met grootboeknummer(s) = FCL(s) en ECL en evt. Routenummer hebt verstuurd naar subsidies@drechtsteden.nl om in de termijncalender te laten zetten of in één keer uit te laten betalen.
  - c. Zaakdossier compleet: pas aanvinken als alle bijbehorende stukken zijn ingescand/toegevoegd aan de zaak.

Na het doorlopen van deze vier fasen kan de zaak worden afgehandeld. Daarbij moet worden aangegeven op de subsidie conform of met afwijking van de aanvraag is verleend en vastgesteld.

3.2. Het subsidieproces in de praktijk: stappen die de gemeente zet

In de praktijk worden de verschillende stappen in grote lijnen gevolgd

In dit onderzoek is gesproken met beleidsmedewerkers die subsidieaanvragen behandelen, om het bovenstaande proces te toetsen aan de werkprijktijk. De gemeente werkt in sommige gevallen met accounthouders, vaste contactpersonen die zijn toegewezen aan specifieke organisaties. Naar gelang de zwaarte van de organisaties wordt bepaald of een accounthouder nodig is, en op basis van de inhoudelijke expertise van de medewerker wordt die gekoppeld aan een organisatie. Nadat een aanvraag officieel in behandeling wordt genomen, gaan accounthouders in gesprek met de aanvragers. Daarna beoordeelt de beleidsadviseur of de aanvraag aan de criteria en wettelijke, beleidsmatige en financiële kaders voldoet.

Kleinere waarderingssubsidies worden na een ambtelijke afweging op basis van de beleidsdoelstellingen toegekend en vastgesteld door middel van een beschikkingsbrief. Het afdelingshoofd RMO is bevoegd tot tekenen voor kleinere subsidies. Bij grote beschikkingen ligt de bevoegdheid bij de burgemeester en gemeentesecretaris. Grote subsidies, boven de 25.000 euro, op basis van de Subsidieregeling Maatschappelijk en Sociaal Domein, worden met een integraal advies aan het college aangeboden om vast te stellen. Integrale adviezen worden voor waarderings- en kleinere subsidies niet aan het college aangeboden.

Er zijn verschillende stappen gezet om toezicht op subsidiegebruik te verbeteren

Er zijn recent maatregelen genomen om het subsidieproces te verbeteren, zo blijkt uit de gevoerde interviews. Sinds kort is het mogelijk om online een waarderingssubsidieaanvraag in te dienen.³² De aanvrager moet daarbij een begroting en activiteitenplan opleveren, dat door de gemeente wordt getoetst op de doelstellingen van de subsidieregelingen. Ook zijn er plannen om beter toe te zien op de ramingen die subsidieaanvragers doen bij een subsidieaanvraag. Daarbij wordt in de interviews wel aangegeven dat bij kleine subsidietrajecten het toezicht op de besteding van subsidies minder formeel plaatsvindt dan bij grotere trajecten en voortkomt uit (informeel) persoonlijk contact tussen de gemeentelijke accounthouder en de contactpersoon bij de subsidieaanvrager. Bij grotere trajecten vindt monitoring onder meer plaats op de momenten dat er een vast overleg is met de subsidieaanvrager, op ambtelijk dan wel op bestuurlijk niveau. Bij

³² [jeugd.waarderingssubsidie \(alblasserdam.nl\)](http://jeugd.waarderingssubsidie.alblasserdam.nl)

de beoordeling van kleine subsidieaanvragen is onlangs een vierogen-principe ingevoerd als extra kwaliteitsborging.

Relaties met aanvragers zijn veelal informeel en gaan lang terug

Uit de gesprekken met betrokken ambtenaren, portefeuillehouders, raadsleden en aanvragers komt naar voren dat veel subsidierelaties in Alblasserdam al (zeer) lange tijd bestaan. Gepaard met de omvang van de gemeente leidt dit veelal tot informele relaties die zich kenmerken door korte lijntjes en een beperkte mate van formele controles. Voordelen hiervan zijn dat contacten laagdrempelig zijn en dat bij knelpunten relatief gemakkelijk een oplossing kan worden gevonden. Een nadeel kan zijn dat de subsidierelaties een bepaalde vanzelfsprekendheid krijgen, waarbij verantwoording op basis van de subsidieregelingen (zowel vanuit de gemeente als vanuit de aanvragers) in mindere mate plaatsvindt en er bij aanvragers de verwachting bestaat dat de gemeente per definitie bijspringt als het lastig blijkt om financiële middelen te vinden voor activiteiten. De gemeente heeft hier zoals in de vorige paragraaf aangegeven al verschillende maatregelen getroffen, maar wil tegelijkertijd niet zo veel eisen stellen dat het voor de veelal uit vrijwilligers bestaande organisaties onwerkbaar wordt om subsidies aan te vragen. Mede om die reden heeft de gemeente bijvoorbeeld een verenigingsadviseur aangesteld die (vrijwilligers)verenigingen ondersteunt bij het bedenken van creatieve oplossingen voor bijvoorbeeld tekorten aan vrijwilligers of bestuursleden.

Het subsidieproces in Alblasserdam is in transitie

In de gevoerde gesprekken komt naar voren dat het proces van subsidieverlening vanuit de gemeente Alblasserdam te maken heeft gehad met verschillende veranderingen. Dit heeft onder meer betrekking op de decentralisaties in het sociaal domein, die ertoe heeft geleid dat gemeenten meer beleidsvrijheid, maar ook meer taken en bevoegdheden hebben gekregen. In 2021 is regionaal een transformatie doorgevoerd, waarbij de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) is veranderd in een Gemeenschappelijke Regeling Sociaal (GRS). Daarnaast komt uit de gevoerde gesprekken naar voren dat de ambtelijke organisatie ook te maken heeft gehad met persoonlijke wisselingen in de voor subsidietrajecten verantwoordelijke ambtenaren. Voor een gemeente met de omvang van Alblasserdam is het een blijvende uitdaging om continuïteit op het gebied van de verschillende taken te borgen.

3.3. Ervaringen van subsidieaanvragers en mogelijke verbeterpunten

Ervaringen van subsidieaanvragers: goed contact en lage administratieve lasten

Voor dit onderzoek is gesproken met een zestal organisaties die subsidie ontvangen van de gemeente. De casusselectie is in de onderzoeksverantwoording toegelicht. In de eerste plaats is het goed om te melden dat alle ondervraagde organisaties over het geheel genomen tevreden zijn over het subsidieproces. Dat geldt zowel voor de aanvraag als voor de verantwoording. Eén van de grootste pluspunten die veel wordt genoemd is de communicatie vanuit en met de gemeente. Er is in veel gevallen sprake van goed contact met contactpersonen, ook al wisselt deze contactpersoon wel eens. In het geheel kan gesteld worden dat de gemeente zich volgens aanvragers ook constructief en soepel opstelt bij aanvragen, zeker bij aanvragen voor waarderingssubsidies onder de 10.000 euro. Zelfs als dergelijke aanvragen officieel te laat worden ingediend, is de gemeente coulant en meewerkend. Daarbij komt ook dat de organisaties het als prettig ervaren dat er geen sprake is van een verantwoording achteraf. Hierdoor zijn de administratieve lasten in het subsidieproces voor de aanvragers zeer beperkt. Ook wordt aangegeven dat het proces duidelijk en toegankelijk is, en dat het eenvoudig is om het formulier in te vullen.

Aanvragers noemen eenduidigheid, kennisoverdracht en communicatie als verbeterpunten

Ondanks de algemene tevredenheid worden er wel een aantal verbeterpunten genoemd. Hoewel dus wordt aangegeven dat het aanvraagproces duidelijk en eenvoudig is, blijkt uit de gesprekken dat verschillende organisaties verschillende aanpakken hanteren voor subsidies onder de 10.000 euro. Zo geven enkele organisaties aan dat er geen enkele verantwoording bij de aanvraag wordt bijgevoegd, terwijl andere organisaties aangeven wel degelijk vooraf een begroting bij het aanvraagformulier te voegen. Uit de

gesprekken blijkt ook dat de kennis over het proces binnen de verenigingen wordt overgedragen. Hier schuilt wel een risico, zo wordt door enkele gesprekspartners aangegeven. Door de vrijwilligerstekorten en wisselingen in besturen kan kennisoverdracht niet altijd gewaarborgd worden. Hierom zou het fijn zijn om als aanvrager terug te kunnen vallen op een duidelijk gemeentelijk overzicht van de subsidieprocedures en verschillende mogelijkheden qua subsidies. Een tweede verbeterpunt ligt in de communicatie over de aanvraagdeadline. Waar voorheen de subsidieaanvragers altijd door de gemeente per mail werden herinnerd aan de deadline, gebeurt dat sinds 2021 niet meer. Hierdoor moeten organisaties er erg scherp op zijn en werden de deadlines ook gemist, mede ook door bestuurswisselingen.

Specifiek verbeterpunt: van vooral incidentele naar meer structurele subsidietrajecten

Door grotere organisaties die hogere subsidies ontvangen worden twee specifieke verbeterpunten genoemd. Momenteel verstrekt de gemeente Alblasterdam slechts aan twee partijen structurele subsidies.³³ De ontwikkeling naar meerjarige subsidies is er wel een die de gemeente voor ogen heeft, zo bleek uit de interviews. Voor de continuïteit en zekerheid zou het volgens de grotere organisaties, en voor met name organisaties in het sociaal domein, goed zijn als de gemeente structurele subsidies gaat aanbieden. Ook het college wil dit, maar in de gesprekken die de onderzoekers hebben gevoerd werd aangegeven dat er voor de gemeente onvoldoende financiële zekerheid is om zich hieraan volledig te kunnen committeren. Door aanvragers wordt met betrekking tot dit punt aangegeven dat het lastig is om in de zomer de uitgebreide aanvraag al gereed te hebben, terwijl de gemeente vervolgens pas in november of december het uiteindelijke besluit neemt. Dit geeft de aanvrager een grote werkdruk in de zomer, ook omdat het dan relatief kort na de verantwoording over het vorige jaar komt.

---

³³ Te weten: BSSA en Landvast (zo bleek uit de interviews).

4. De raad aan het stuur

In dit hoofdstuk worden de informatievoorziening en sturing tussen organisatie, college en raad besproken. Er wordt ingegaan op de wijze van verantwoording en de informatievoorziening over de resultaten van het beheer van het subsidiebeleid. Daarbij wordt ook nagegaan hoe de raad invulling geeft aan diens kaderstellende en controlerende rol. Daarmee worden in dit hoofdstuk de volgende deelvragen beantwoord:

6. Wat is de rol van de gemeenteraad bij het bepalen van doelen en ambities voor subsidieverstrekking?
7. Hoe vult de gemeenteraad diens kaderstellende en controlerende rol in ten aanzien van het subsidiebeleid?
8. Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de resultaten van het subsidiebeleid?

4.1. Informatievoorziening aan de gemeenteraad

De raad ontvangt een beperkte hoeveelheid informatie via de P&C-cyclus

Uit het raads gesprek dat in het kader van dit onderzoek is gevoerd, komt naar voren dat de raad ervaart weinig geïnformeerd te worden over de subsidieverstrekkings en over de voortgang na verstrekking. Als er informatie verstrekt wordt, gebeurt dit voornamelijk via de vaste P&C-cyclus, en dan met name via de Perspectiefnota. Uit de documentanalyse blijkt dat de perspectiefnota's en programmabegrotingen tussen 2020 en 2023 inderdaad informatie over subsidieverlening bevatten, maar dat deze informatie zeer beknopt is. Zo wordt bijvoorbeeld in de Perspectiefnota 2021 kort ingegaan op de structurele verhoging van de subsidies voor Beheerstichting Sport Alblasterdam (BSSA) en Stichting Sporthal Molenzicht (SSM) omdat zij te maken hadden met tekorten.³⁴ Deze perspectiefnota verwijst dan vervolgens terug naar de 1e bestuursrapportage 2020, waarin hier al kort voor werd gewaarschuwd.³⁵ De bestuursrapportages bevatten incidenteel informatie over subsidieverstrekking. Zo bevat de 1e bestuursrapportage 2022 informatie over een verhoging van de subsidie van Landvast en een huurkorting omdat er daar sprake was van een exploitatietekort veroorzaakt door de lockdown periode in 2021.³⁶ Zelden bevatten deze documenten echter een duidelijke onderbouwing van de toekenning van de subsidies, zoals ook al in hoofdstuk 2 van dit rapport beschreven. Hoewel voor veel raadsleden het belang van stichtingen als BSSA en SSM voor de Alblasterdamse samenleving overduidelijk zal zijn, is de onderbouwing en informatie over de beoordeling van de hoogte van de subsidies naar hun beleving wel heel summier.

Advies om samenwerkingen met stichtingen en verenigingen in programmabegroting op te nemen onder de paragraaf 'verbonden partijen' is nog niet in praktijk gebracht

Ook moet hierbij opgemerkt worden dat het advies van het onderzoek *In vertrouwen professioneel samenwerken* van Berenschot nog niet in de praktijk is toegepast. In dit rapport werd aanbevolen om de paragraaf 'verbonden partijen' in de programmabegroting uit te breiden met de samenwerkingen met stichtingen en verenigingen.³⁷ Deze aanbeveling werd gedaan vanuit het oogpunt om de raad in positie te brengen voor het vervullen van diens kaderstellende en controlerende taak met betrekking tot verbonden partijen. Hoewel dit dus niet specifiek betrekking heeft op het subsidiebeleid, kan dit de gemeenteraad wel helpen bij het monitoren van de samenwerkingen met subsidiepartners van de gemeente. Daarnaast blijkt uit de gesprekken ook dat de raad niet structureel in contact staat met verenigingen, waardoor het voor raadsleden lastig is om proactief te handelen. Daarbij wordt aangegeven dat de aangehouden motie "Gesprek maatschappelijke partners" geen duidelijk vervolg heeft gekregen.

³⁴ Gemeente Alblasterdam (2020, 10 november) *Perspectiefnota 2021: Grenzen aan een financieel gezond perspectief* p. 10

³⁵ Gemeente Alblasterdam (2020, 26 mei) *1^e bestuursrapportage 2020* p. 11

³⁶ Gemeente Alblasterdam (2022, 14 juni) *1^e bestuursrapportage 2022* p. 4

³⁷ Berenschot (2021, 8 oktober) *In vertrouwen professioneel samenwerken* p. 33

De raad wordt uitgebreid geïnformeerd via raadsinformatiebrieven over incidentiele subsidies die afwijken van de perspectiefnota

De raad werd in 2023 zorgvuldig geïnformeerd via raadsinformatiebrieven als er incidentele subsidies werden verstrekt die afweken van de perspectiefnota. Zo informeerde het college de raad in april en mei over het verlenen van extra subsidies aan Stichting Facilitair Evenementen Alblasserdam (SFEA), Stichting De Sociale Basis en Het Brughuis, en Stichting Jeugdteams Alblasserdam. Deze raadsinformatienota's bevatten duidelijke informatie met een duidelijke argumentatieve onderbouwing van de afweging die is gemaakt.³⁸ Tevens wordt hierin gecommuniceerd over mogelijke vervolgstappen en voorwaarden voor de samenwerking.

De raad kan via het subsidieregister inzien welke partijen welke subsidies hebben ontvangen

De informatie over de resultaten van het subsidiebeleid die de raad ontvangt is ook beperkt. In 2013 is er op initiatief van de raad een openbaar subsidieregister gekomen, waarin alle verstrekte subsidies worden bijgehouden en wat de raad ontvangt bij de jaarrekening. Dit geeft een duidelijk kwantitatief beeld van alle verstrekte subsidies. Wel bleek uit het raads gesprek dat de raad hiernaar moet informeren voordat het register ontvangen wordt. Daarnaast bevat het register logischerwijs uitsluitend kwantitatieve informatie, en wordt er zeer weinig informatie over behaalde kwalitatieve resultaten gedeeld. Wel bevat het register sinds 2023 ook meer data dan voorheen.

4.2. Gebruik raadsinstrumentarium door de raad

De raad maakt beperkt gebruik van het raadsinstrumentarium als het gaat om subsidiebeleid

In de periode 2020-2023 heeft de raad beperkt gebruik gemaakt van het raadsinstrumentarium met betrekking tot het subsidiebeleid van de gemeente. Voor zover bij de onderzoekers bekend, heeft de raad drie moties ingediend die direct raken aan het subsidiebeleid. Er zijn in deze periode geen amendementen ingediend betreffende het subsidiebeleid. Via de ingediende moties probeerde de raad om kaders te stellen aan het subsidiebeleid van het college. Zo werd in november 2020 aan het college verzocht om verenigingen 500 euro extra subsidie te verlenen als ze een plan indienen om extra leden te werven. Deze motie behaalde geen meerderheid. De enige motie die wel werd aangenomen, is de motie 'welkom nieuwe inwoners in samenwerking met verenigingen' die werd ingediend in november 2023. Het betrof een verzoek aan het college om voor nieuwe inwoners van Alblasserdam een half jaar lang hun lidmaatschap van een Alblasserdamse vereniging te subsidiëren. Allebei deze moties werden ingediend in het kader van de P&C-cyclus, namelijk respectievelijk bij de begroting en de perspectiefnota.

De derde motie, de motie "Gesprek maatschappelijke partners", werd ingediend in oktober 2020 en werd specifiek ingediend vanuit het oogpunt om als raad de controlerende rol beter te kunnen invullen.³⁹ Deze motie verzocht het college om jaarlijks een gesprek te organiseren tussen de raad en de vijf grootste maatschappelijke partners die een aanzienlijke subsidie van meer dan 250.000 euro ontvangen. De aanleiding voor deze motie was het opstappen van het SWA-bestuur. Deze motie werd aangehouden, aangezien veel fracties van mening waren dat het verstandiger was om eerst het onderzoek naar de gemeentelijke samenwerking met verenigingen af te wachten. Uiteindelijk is, voor zover bekend bij de onderzoekers, verder geen gevolg gegeven aan deze motie na afronding en presentatie van het onderzoek.

De raad heeft incidenteel invulling gegeven aan de controlerende rol door een schriftelijke vraag te stellen latererend aan het subsidiebeleid. Dit gebeurde 2 keer in de periode 2020-2023. Zo werd in januari 2021 aan de

³⁸ Zie bv College B&W (2023, 12 april) *Raadsinformatiebrief Verlening incidentiele subsidie Stichting Facilitair Evenementen Alblasserdam (SFEA)*

³⁹ D66 Alblasserdam (2020, 27 oktober) *Motie Gesprek maatschappelijke partners*

wethouder gevraagd of de verstrekking van een subsidie aan de voedselbank nodig was in het licht van de landelijk beschikbare reserves voor voedselbanken.⁴⁰ Verder werd in november 2022 vanuit de raad gevraagd in hoeverre sportverenigingen de verhoogde energielasten konden dragen en wat de gemeente hier eventueel in zou kunnen bijdragen.⁴¹ Buiten deze twee vragen om is het college dus niet gevraagd door de raad om verantwoording af te leggen, meer details te geven, of op actuele problemen in te gaan omtrent het subsidiebeleid buiten de P&C-cyclus om. Wel worden er in de P&C-cyclus incidenteel technische vragen over de begroting gesteld die raken aan het subsidiebeleid. Een goed voorbeeld hiervan is te vinden in de technische vragen over de begroting 2021, waar het college wordt gevraagd om meer duidelijkheid te bieden over de subsidies voor BSSA en SSM.⁴²

Ook vervulde de raad diens controlerende rol door vragen te stellen over het subsidieregister in 2023, waarvan op dat moment de laatst beschikbare versie voor de raad stamde uit 2018-2019. Door het college hier op te wijzen, werden later in 2023 actuelere subsidieregisters ontvangen.⁴³

Figuur 4: Overzicht moties ten aanzien van subsidies, periode 2020-2023

Motie/Amendement	Datum van indienen	Onderwerp	Aangenomen ja/nee
Motie Gesprek maatschappelijke partners	27 oktober 2020 (D66)	Verzoek aan college om jaarlijks een bijeenkomst te plannen met ieder van de vijf grootste maatschappelijke partners die een aanzienlijke gemeentelijke subsidie ontvangen (>€250.000), vanuit het oogpunt om als raad hier een grotere rol in te kunnen spelen	Aangehouden, in afwachting van 213a-onderzoek van college
Motie Waarderingsubsidie	8 november 2022 (CDA)	Verzoek aan college om verenigingen €500 ter beschikking te stellen als ze een plan indienen om extra leden te werven en deze uitgaven te dekken uit het verwachte incidentele overschot op de begroting in 2023	Nee
Motie welkom nieuwe inwoners in samenwerking met verenigingen	7 november 2023 (CDA/D66/ CU)	Verzoek aan college om nieuwe inwoners een half jaar gratis lidmaatschap van lokale verenigingen ter waarde van maximaal €75 aan te bieden, met een plafond van €20.000 per jaar.	Ja

4.3. Sturing door de raad

De raad speelt een zeer bescheiden rol in het bepalen van de doelen en ambities van het subsidiebeleid

Het is de taak van het college om beslissingen te nemen over subsidieaanvragen, en het is aan de raad om hierbij kaders te stellen en het subsidiebeleid te controleren. In 2013 heeft de raad in de algemene subsidieverordening de kaders vastgesteld. Bij het bepalen van de doelen en ambities voor subsidieverstrekking blijkt uit de interviews en documentanalyse dat de gemeenteraad een zeer bescheiden rol

⁴⁰ D66 Alblasserdam (2021, 15 januari) *Schriftelijke vragen subsidie voedselbanken*

⁴¹ PvdA Alblasserdam (2022, 16 september) *Schriftelijke vragen verenigingen in nood*

⁴² College van B&W (2020 6 november) *Beantwoording technische vragen van de raad over de Begroting 2021*

⁴³ Gemeente Alblasserdam (2023, 10 januari) *Openbare besluitenlijst presidium p.3*

vervult. Hiervoor zijn twee samenhangende oorzaken aan te wijzen. Ten eerste is de raad zelf soms wat reactief als het gaat om subsidies, uitzonderingen daargelaten. Ten tweede wordt de raad maar in beperkte mate geïnformeerd over de beleidskeuzes achter de subsidiebeoordelingen en over de resultaten van dit beleid, waardoor het lastig is om (bij) te sturen en daarin van reactief naar meer proactief kaderstellen te gaan. Via de perspectiefnota's wordt de raad geïnformeerd over de plannen, maar deze informatie is bescheiden. In de collegebesluiten over de verlening van subsidies worden de subsidieaanvragen wel uitgebreider behandeld en worden eventuele verhogingen of verlagingen van subsidies onderbouwd en uitgelegd.⁴⁴ Dit wordt alleen niet op even uitgebreide wijze gecommuniceerd aan de raad. Mede hierdoor speelt de raad dus een zeer bescheiden rol bij het bepalen van de doelen en ambities van subsidieverstrekingen. Het is vervolgens de vraag of dit gewenst is. In de conclusies en aanbevelingen wordt hier verder op teruggekomen.

---

⁴⁴ Zie bv College van B&W (2020, 15 december) *Collegebesluit Verlening jaarsubsidies 2021*

Bijlage 1. Geraadpleegde bronnen

Schriftelijke bronnen

Voor de geraadpleegde documentatie wordt verwezen naar de voetnoten in de rapportage.

Gevoerde interviews

Datum gesprek	Functie
23 augustus 2023	Teamleider en strategisch beleidsadviseur sociaal domein Beleidsondersteuner sociaal domein Adviseur maatschappelijke ontwikkeling
26 september 2023	Portefeuillehouder financiën Portefeuillehouder sociaal domein, jeugd en onderwijs
3 oktober 2023	Afvaardiging gemeenteraad

Telefonische gesprekken met subsidieaanvragers

Datum gesprek	Functie en organisatie
5 februari 2024	Secretaris, muziekvereniging
7 februari 2024	Bestuurslid, buurtvereniging
8 februari 2024	Directeur bedrijfsvoering, organisatie kinderopvang
13 februari 2024	Secretaris, sportvereniging
16 februari 2024	Manager, culturele organisatie

Bijlage 2. Subsidieregisters 2021 en 2022

2021⁴⁵

Naam	€	4.001	2021	€	932
Stichting Gospel Music Foundation	€ 10	Stichting De Sociale Basis	€ 501	Stichting Welzijn Alblasserdam	€ 440
Muziekvereniging "Excelsior"	€ 10	Stichting Openbare Bibliotheek (a-z)	€ 399	Stichting Welzijn Alblasserdam	€ 347
Stichting Oranje Comité Alblasserdam	€ 9	Stichting Sociaal-Cultureel Centrum Alblasserdam	€ 372	Beheerstichting Sport Alblasserdam	€ 59
Stichting Voedselbank Alblasserdam	€ 7	Stichting WASKO	€ 294	Stichting Openbare Bibliotheek (a-z)	€ 45
Stichting Slachtofferhulp Nederland (locatie Rott	€ 6	Beheerstichting Sport Alblasserdam	€ 229	Stichting WASKO	€ 13
Stichting Jeugdland	€ 5	Stichting De Sociale Basis	€ 190	Stichting Yulius	€ 11
Stichting Kinderboerderij Alblasserdam	€ 5	Stichting PIT kinderopvang & onderwijs	€ 174	Stichting Dordrecht Marketing en Partner	€ 6
Stichting Kledingbank Alblasserdam & Omstreker	€ 5	Stichting Jeugd-Punt	€ 150	Stichting PIT kinderopvang & onderwijs	€ 5
Koninklijke Nederlandse Vereniging Eerste Hulp	€ 5	Stichting Ondernemersfonds Alblasserdam	€ 135	Antes Zorg	€ 3
Stichting Schuldhulpmaatje Drechtsteden	€ 4	Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid	€ 100	Antes Zorg B.V.	€ 3
Stichting Voedselbank Alblasserdam	€ 3	Stichting Sporthal Molenzicht	€ 144		
Comité St. Jacobus Paardenmarkt	€ 2	Stichting Reformatorische Peuterspeelzalen Alblas	€ 68		
Stichting Scouting Alblasserdam	€ 2	Stichting Openbare Bibliotheek (a-z)	€ 55		
Stichting Havenfestival Alblasserdam	€ 2	Jong JGZ	€ 52		
Historische Vereniging West-Alblasserwaard	€ 1	Stichting Yulius	€ 50		
Speelvereniging Kinderdijk	€ 1	Tribus Pro	€ 40		
Alblasserdam Turkse Culturele Vereniging (Turk	€ 1	Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland	€ 13		
Ideele Stichting Wereldwinkel Alblasserdam	€ 1	Studievaart B.V.	€ 10		
Voetbalvereniging Alblasserdam	€ 1	Stichting Ondernemersfonds Alblasserdam	€ 6		
Stichting Oranje Comité Alblasserdam	€ 1				
Protestant Christelijke ouderenbond	€ 1				
Atletiek Vereniging AAA	€ 1				
Stichting Avond 4 Daagse Alblasserdam	€ 1				
Stichting Op de Alblas	€ 1				
Nederlandse Patientvereniging Afdeling Albla	€ 1				
Alblasserdamse IJclub	€ 0				
	€ 86		€ 2.984		€ 932

⁴⁵ [Subsidies - Gemeente Alblasserdam](#)

2022⁴⁶

2022 Subsidieregister				
	1000 €	4.470		
Rijlabels	€	4.356	Rijlabels	€ 114
Stichting Welzijn Alblasserdam	€	812	Stichting Kluisbank Alblasserdam & Omstreken	€ 10
Stichting De Sociale Basis	€	757	Muziekvereniging "Excelsior"	€ 10
Beheerstichting Sport Alblasserdam	€	575	Lionsclub Alblasserwaard Souburgh	€ 10
Stichting Openbare Bibliotheek (a-z)	€	489	Stichting Gospel Music Foundation	€ 10
Stichting Sociaal-Cultureel Centrum Alblasserdam	€	384	Stichting Oranje Comité Alblasserdam	€ 9
Stichting WASKO	€	288	Stichting Jeugdland	€ 8
Stichting PIT kinderopvang & onderwijs	€	200	Stichting Voedselbank Alblasserdam	€ 7
Stichting Jeugd-Punt	€	180	Stichting Slachtofferhulp Nederland (locatie Rotte	€ 7
Stichting Ondernemersfonds Alblasserdam	€	163	Alblasserdam Turkse Culturele Vereniging (Turk Kul	€ 6
Stichting Sporthal Molenzicht	€	144	Y. Verschoor hodn YV-Dance	€ 5
Stichting Yulius	€	80	Stichting Schuldhulpmaatje Drechtsteden	€ 4
VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland-Hoofdkantoor	€	62	Stichting Havenfestival Alblasserdam	€ 3
Stichting Reformatorische Peuterspeelzalen Alblasser	€	60	Stichting Noodfonds Diaconaal Platform Alblasserda	€ 3
Jong JGZ	€	57	Koninklijke Nederlandse Vereniging Eerste Hulp Bij	€ 3
Stichting Cultuureducatie	€	51	Comité St. Jacobus Paardenmarkt	€ 2
Stichting Odensehuis Alblasserdam	€	30	Voetbalvereniging Alblasserdam	€ 2
Studievaart B.V.	€	10	Stichting Scouting Alblasserdam	€ 2
J.C. Huigen - Dekker hodn YO! coaching	€	9	Stichting hospice De Cirkel	€ 2
D. van Amen hodn Named	€	3	Historische Vereniging West-Alblasserwaard	€ 1
Gospelkoor "His Voice"	€	1	Speeltuinenvereniging Kinderdijk	€ 1
Alblasserdamse Tennisvereniging	€	1	Alblasserdamse Gymnastiek Vereniging "Kracht Door	€ 1
Tribus Pro	€	1	Kinderdijkse Voetbalvereniging "De Zwerver"	€ 1
Stichting Derdengelden Pay.nl	€	1	Ideeel Stichting Wereldwinkel Alblasserdam	€ 1
Koninklijke Nederlandse Vereniging Eerste Hulp Bij	€	1	Clubgebouw V.V. de Alblas	€ 1
Club You Health Fitness & Sports B.V.	€	0	Protestant Christelijke ouderenbond	€ 1
Decathlon Netherlands B.V.	€	0	Heusden	€ 1
Stichting Leerwerkbedrijf Alblasserdam	€	0	Stuurgroep Vakantie Bijbel Week	€ 1
Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland	€	-	Christelijke Korfbal Club Kinderdijk	€ 1
Eindtotaal	€	4.356	Alblasserdamse Tennisvereniging	€ 1
			Nederlandse Patiëntenvereniging Afdeling Alblasser	€ 1
			Volleybalvereniging Smash '66	€ 0
			Hockeyclub Souburgh	€ 0
			Zwem- en Poloclub "Wiekslag"	€ 0
			Badmintonclub Alblasserdam	€ 0
			Atletiek Vereniging AAA	€ 0
			Eindtotaal	€ 114

⁴⁶ [Subsidies - Gemeente Alblasserdam](#)